

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE SALUT** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1095-2011

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2025

Núm. 40

Presidència de la Sra. Irantzu Fernández i Prieto

Sessió celebrada dia 5 de març de 2025

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 2953/25**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a la implementació de la Targeta Única Especial. . . 440
 - 2) **RGE núm. 3866/25**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a la lleialtat del sistema sanitari públic envers l'educació pública. 443
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bones tardes, senyores i senyors diputats. Començam la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Llorenç Palau substitueix Carol Marquès. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies. Començam amb el debat de l'ordre del dia relatiu al debat i votació de les proposicions no de llei RGE núm. 2953 i 3866/25.

1) Proposició no de llei RGE núm. 2953/25, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a la implementació de la Targeta Única Especial.

Començam amb el debat de la Proposició no de llei RGE núm. 2953/25, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a la implementació de la Targeta Única Especial. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Palau, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. PALAU I BONED:

Gràcies, presidenta, bones tardes a tots. En primer lloc, vull donar la benvinguda i agrair a aquesta comissió de la Sra. Eva García, presidenta de l'Associació d'Asperger de Balears, i de la Sra. Elena Cayetano, vocal de la junta directiva de l'Associació Ibiza IN, benvingudes a aquesta comissió.

Des del Grup Parlamentari Popular presentem aquesta iniciativa atesa la reclamació d'associacions i familiars de persones vulnerables i fragilitat relacional, perquè es posi en marxa la Targeta Única Especial, iniciativa presentada l'any 2022 i aprovada al Ple d'aquesta cambra, per unanimitat, presentant el projecte Entén-me i que a data d'avui encara no és una realitat, pel que el reclam d'aquestes associacions ens va merèixer tota l'atenció. Una iniciativa que va ser aprovada per tots els grups, el que demostra que es tracta d'una preocupació compartida per tots; les persones amb diferents capacitats, ja siguin físiques, sensorials o cognitives, sovint s'enfronten a barreres que dificulten l'accés a l'atenció sanitària de manera oportuna i adequada. Aquesta situació s'agreuja especialment a urgències on la rapidesa i l'adequació a l'atenció són crucials.

A més, la falta d'una ferramenta unificada per coordinar i accedir als serveis mèdics poden generar un tracte desigual i augmentar l'estrès dels que ja enfronten desafiaments addicionals el seu dia a dia.

La creació d'una Targeta Única Especial per a aquests col·lectius no només és un acte de justícia social, sinó també un pas necessari cap a la igualtat d'oportunitats i el reconeixement dels seus drets. Amb aquesta targeta es pretén millorar l'accessibilitat a l'entorn sanitari, així com l'acompanyament i suport per a les persones amb alta fragilitat relacional, derivades de característiques clíniques específiques que presenten unes necessitats de comunicació i atenció

personalitzada que poden influir en la seva conducta en determinades circumstàncies. Facilitar l'acompanyament al cuidador principal, donar a l'usuari un tracte personalitzat i coordinar les seves esperes a les cites per cursar, en la mesura que sigui possible en la seva permanència en els centres sanitaris, amb l'objectiu d'evitar la desorientació i ansietat que pateixen aquestes persones en trobar-se a un lloc que no els resulta familiar.

Es tracta de garantir les condicions adequades per ajustar-se a les necessitats reals de les persones amb fragilitat relacional. Dins la Llei 5/2003, de 4 d'abril, dels drets i deures dels usuaris del sistema sanitari de la comunitat de les Illes Balears, dins el títol II, el capítol 3 conté una sèrie de previsions concretes sobre determinats col·lectius que mereixen una especial protecció, d'acord amb el principi d'humanització de l'assistència sanitària. En aquesta línia, demanam a l'administració sanitària que impulsi accions que aprofundeixin en la humanització de l'atenció i assistència sanitària, que fomenti un espai de confiança entre professionals sanitaris i pacients i n'asseguri una comunicació més fluïda amb ells i les seves famílies o acompanyats, en afavorir així mateix el dret a acompanyament.

El que pretén la implementació d'aquesta targeta és, entre altres, adequar les demores a les sales d'espera, facilitar l'acompanyament per part de famílies o altres persones a les visites, atenció urgent, proves diagnòstiques i trasllats amb ambulància sempre que ho permeti la situació clínica, ajudar a la persona afectada i acompanyants perquè puguin seguir de manera correcta les indicacions i tractaments prescrits pels professionals, facilitar amb demandes urgents consultes no presencials, atenció domiciliària i accés a l'hospital de referència.

Podran disposar del distintiu Entén-me les persones usuàries del Servei de Salut de les Illes Balears de qualsevol edat amb alguns dels diagnòstics següents: demència, dany cerebral amb trastorns de conducta, discapacitat intel·lectual greu i profunda, discapacitat intel·lectual lleu o moderada amb trastorns de conducta, trastorn de l'espectre autista, TEA, malalties minoritàries cognitivoconductuals de base genètica en l'edat pediàtrica amb trastorn de conducta i ELA.

I finalment, també creiem necessari que s'estableixi un protocol per a la sol·licitud d'aquesta targeta i que aquest protocol vengui acompanyat de formació als professionals i d'informació a les famílies i als usuaris destinataris, juntament amb una difusió per sensibilitzar tota la població. Aquestes mesures no només afavoriran el dret de la salut de les persones amb discapacitat, sinó que també milloraran la qualitat de vida d'un col·lectiu vulnerable en proporcionar solucions adaptades a les seves necessitats i garantir un tracte equitatiu dins el sistema sanitari.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Popular proposa la següent proposició no de llei: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern balear i el Servei de Salut de les Illes Balears a la implementació efectiva de la Targeta Única Especial destinada a les persones amb diferents capacitats, que garanteixi un accés preferent a l'atenció sanitària i una atenció adaptada a les seves necessitats.

Així mateix, instam el Govern balear a garantir, a través de la implementació de la Targeta Única Especial, que les persones amb diferents capacitats puguin tenir una agrupació de proves diagnòstiques en la mesura del possible, per reduir el trastorn que el trasllat al centre sanitari pot provocar a aquests pacients vulnerables i a les seves famílies.

Instam també el Govern balear a establir un protocol per avançar proves diagnòstiques, en la mesura del possible, en funció de les necessitats específiques de cada pacient amb discapacitat, millorar l'eficàcia amb els diagnòstics i tractaments.

I, per últim, instam el Govern balear a reservar, en la mesura del possible, les primeres cites per als controls d'aquests pacients en els centres sanitaris i amb un màxim de dues cites per a aquests pacients vulnerables, per disminuir l'atenció al pacient, als seus familiars i al mateix professional.”

Agraïriem que es doni suport a aquesta iniciativa. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Palau. En torn de fixació de posicions, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Gómez per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Gràcies, presidenta, bones tardes diputats i diputades. Gràcies, Sra. Palau, per la iniciativa del Partit Popular. Per al Partit Socialista he de dir que també ha estat un tema fonamental, s'hi han dedicat molts d'esforços en els darrers anys i hem de reconèixer que no es va arribar a fer efectiu, es va fer feina, s'ha fet molta feina, però és cert que és un tema complex.

He de dir també, bé, vull reconèixer, des de la creació de la Sots-Direcció d'Atenció a la Humanització, la humanització en el Servei de Salut doncs s'ha pogut millorar en molts d'aspectes, però era una fita pendent que crec que estarem tots d'enhorabona quan sigui possible.

Crec que també és de rebut reconèixer que els projectes que són positius per als pacients, per als ciutadans, per als cuidadors, per als familiars, s'han de mantenir al llarg del temps, és el que ens demanen els ciutadans, independentment del partit polític que governi, perquè així guanyen els ciutadans, sinó el que fan és perdre.

Sembla que la major dificultat era la interoperabilitat de la targeta, els sistemes d'informació de salut en aquestes Illes tenen un nivell de seguretat màxima, reconegut a tot el país, per evitar tant els atacs externs com les pròpies interconnexions sempre han resultat tremendament complicades i tant de bo que això s'hagi pogut resoldre.

És important també, en general, un matís, que és un comentari sense més, parlar d'utilitzar assistència sanitària o atenció sanitària en lloc de “mèdica”, perquè de cada vegada

són més els professionals que han de fer ús dels sistemes d'informació, i més els que interactuen amb els pacients.

Mentrestant, és cert que sempre hem pensat que els professionals haurien de ser empàtics amb els pacients, malauradament no sempre és així quan hi ha persones fràgils i persones vulnerables que necessiten de suport, d'acompanyament, i no se'ls dona a un moment determinat, doncs, la veritat és que no és de rebut.

Em sorgeixen dubtes, alguns dubtes, no hem volgut fer esmenes, ho demanarem per escrit. Per exemple, vostè ha explicat una sèrie de malalties o situacions en què les persones tendrien dret a tenir aquesta targeta, però hi ha moltes més malalties, sobretot s'ha de posar especial atenció a les malalties poc freqüents, evidentment no s'anomenen, però, bé, pot ser un dels temes, que haurien de tenir la targeta totes les persones que realment la necessiten. Quins requisits, a més, s'han de tenir? També, qui decidirà qui li dona la targeta, els metges, metgesses, les infermeres, els treballadors socials, qualsevol professional? Un poc el circuit i el mecanisme, tot això per clarificar, no és cap crítica ni molt manco, sinó dubtes per poder tenir aquest circuit el més clar possible. On es proporcionarà?

Evidentment són qüestions totalment salvables i el més important és ser empàtic amb els pacients, amb les famílies i des de l'administració s'ha de facilitar l'accés.

Hi ha molt de patiment rere les malalties cròniques i, per acabar, m'agradaria dir que, evidentment, donarem suport, com no pot ser d'una altra manera, perquè és un projecte important en el qual també s'han invertit molts d'esforços i molt necessari. Desitjar que vegi prest la llum, sempre els dic que quan presenten una PNL doncs imagín que és perquè el Govern té intenció de posar-ho en marxa, de fer-ho efectiu. I, a part d'informar els professionals, que també és necessari, és molt important que els professionals entenguin que aquesta targeta no és un privilegi, sinó que és un dret, s'ha de veure com un dret.

I també informar tots els usuaris susceptibles de tenir-la per poder-ne disposar el més aviat possible.

I sense més, moltíssimes gràcies, presidenta i grup parlamentari.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gómez. Tocaria ara el torn al Grup Parlamentari VOX, que no ha comparegut. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Carrió, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Moltes gràcies, presidenta. Bé, en primer lloc, vull donar la benvinguda a la Sra. García i a la Sra. Cayetano al Parlament, moltes gràcies per ser aquí.

Crec que sense vosaltres i la vostra feina contínua possiblement aquesta PNL avui no seria damunt aquesta taula,

per tant, molt agraïda a vosaltres i a moltes entitats que us acompanyen i que no han vingut i que treballen i lluiten cada dia per als drets dels ciutadans i, en concret, per les persones amb diversitat, amb altes capacitats o diversitats, que necessiten, de qualque manera, que el món deixi de funcionar com estam acostumats, que és que ens deixam la pell o les persones es deixen la pell perquè el món funcioni d'una manera i jo crec que de vegades és el món que ha de qüestionar-se, i que s'ha de revisar per veure què necessita la persona i l'ésser humà, que en el fons és l'eix.

I jo crec que la proposta de la Targeta Única Especial és precisament això. I vull agrair a la Sra. Palau i al Partit Popular la presentació d'aquesta iniciativa perquè, efectivament, com deia la Sra. Gómez, és un indicador que el Govern vol continuar aquesta feina i que la té com a prioritària, i crec que això és una gran notícia.

La Targeta Única Especial crec que és com la representació pràctica o l'element pràctic, la posada en marxa del que la filosofia d'un pla d'humanització ens diu que ha de ser, el real, el que és de veritat, i que et du a fer aquest gir, especialment, on són les necessitats de les persones les que dominen, lideren i sobre les quals pivota l'organització del sistema sanitari. I no l'organització de circuits o de metodologies que no tenen en compte les necessitats de l'usuari. Perquè jo també m'ho deman, al sistema sanitari al final és fins i tot com a contraproductiu, és a dir, l'essència del sistema sanitari és la cura de la persona, per tant, que un sistema, perquè estigui organitzat d'una determinada manera, dificulti i faci més mal la sanitat a aquelles persones, és un sense sentit.

Per tant, crec que és una passa molt important l'organització, els circuits, les maneres, la manera com s'organitzen les proves, el moment que es donen les cites. I hi ha una part que crec que no era necessària, per això no li vaig fer cap esmena, però sí que m'agradaria que quedàs a l'acta, perquè crec que es tindrà en compte perquè l'equip de la conselleria ho té clar, dins la Direcció General d'Humanització, que també són importantíssims els espais, no només el processos, sinó els espais físics. I ho comentàvem amb la Sra. García a qualque moment que hem pogut compartir: una sala d'espera d'un hospital és molt feixuga per a un nin amb TEA, molt feixuga, i de vegades és una qüestió d'espai físic, a part d'espai de procés.

I és veritat que es necessitava explícitament, però jo he entès que..., he sobreentès que l'esperit de la PNL i les propostes l'englobaria de totes maneres. Per tant, no he volgut fer de *puntillita* d'esmena. Ja està, senzillament.

Els donaré el suport, si tengués més d'un vot us donaria tots els vots possibles, el vot que tenc, doncs, el don amb molta alegria i amb molta satisfacció, i molt contenta que es materialitzin les polítiques d'humanització.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Carrió. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Castells, per un temps de cinc minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. També, abans de començar, vull donar la benvinguda, evidentment, a les representants de les entitats que han estat darrere dels esforços que ara amb aquesta proposició no de llei fa el Partit Popular, que altres grups, doncs, hem tengut ocasió d'impulsar en el passat.

I això em porta a explicar, sobretot, més que res perquè la Sra. Borràs després no digui que MÉS per Menorca mai no s'ha preocupat d'aquest tema, a explicar que ara fa un any, perquè va ser el 20 de febrer, es va aprovar una proposició no de llei de MÉS per Menorca, amb un punt -supòs que vostès i degueren votar a favor perquè es va aprovar- demanant aquesta targeta sanitària preferent per a les persones amb fragilitat relacional. Això va ser fa un any, va ser una iniciativa de la meua companya Joana Gomila, ella va fer altres preguntes escrites, no tenien resposta, i fa pocs mesos va fer una pregunta oral a la consellera sobre aquest tema, i la consellera li va dir concretament que: "*Pensamos que el proyecto puede estar totalmente finalizado en el mes de marzo*", el mes de març del 2025.

Per tant, doncs, bé, què vull dir amb això? Sra. Palau, escolti, crec que està molt bé que el Partit Popular presenti aquesta proposició no de llei, vostès fan una cosa que és totalment legítima, però que és una mica rara, que és que inverteixen l'ordre, és a dir, en lloc d'empènyer des dels grups parlamentaris i el Govern fer, és que quan el Govern ja ho té fet, els ho dona a vostès que presentin una proposició no de llei.

I, escolti, millor això que res, millor això que res, però, com que venim del debat de la setmana passada en què la Sra. Borràs doncs va tirar en cara que MÉS per Menorca només havia presentat un 8% de les seves preguntes sobre salut, la qual cosa vaig pensar, i li vaig a agrair, perquè vaig pensar que estava molt bé un 8%, tenint en compte el nombre de conselleries que hi ha, bé, 8% deu estar en la mitjana.

Per tant, vull dir amb això, també m'ha quedat el dubte -no he tengut temps de cercar-ho, Sra. Palau- que a l'any 2022 es va aprovar per unanimitat una proposició, no sé de qui va ser iniciativa, però, en tot cas, tots hi vam votar a favor, la qual cosa està molt bé.

Per tant, nosaltres totalment a favor amb això, hi hem estat al darrere, des de la nostra modèstia, evidentment, ho hem intentat empènyer. Quan la consellera va dir que *el mes de marzo estaría plenamente operativo* no sé si..., perquè vostè una mica ja ens ha explicat com es planteja aquest programa Entén-me, però, bé, esperem que realment ben prest sigui una realitat.

I, evidentment, si el fet que vostè hagi presentat aquesta PNL és símptoma que ben prest serà una realitat, doncs, benvinguda sigui. Hi votarem a favor.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Per acabar, en torn de contradiccions, té la paraula la Sra. Palau, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. PALAU I BONED:

Gracias, presidenta. Moltíssimes gràcies a tots els grups parlamentaris pel suport a aquesta iniciativa, cosa que demostra una volta més, com he dit abans, que la salut és més important.

Vull agrair de nou a les persones que avui ens acompanyen, representants de l'associació d'Asperger de Balears i l'associació Ibiza IN, i en nom de totes les associacions de pacients vulnerables i les seves famílies.

I bé, no sé, Sra. Gómez, sí que hi ha ja establert un protocol, sí que, efectivament, a finals d'aquest mes de març, Sr. Castells, està previst que estigui en marxa ja aquesta targeta única. Dir que es posa en marxa aquesta iniciativa perquè per una reclamació de nou de les associacions que es posen en contacte amb nosaltres, i per això mereixen tota la nostra atenció. I el que passa és que, lògicament, això du un temps de converses, no l'hem presentada ara perquè a finals de març estigui ja en marxa, sinó que, efectivament, hi ha una sèrie de conversacions amb les associacions, perquè, efectivament, està aprovat el 2022, una iniciativa, però a dia d'avui no era una realitat. Per això les associacions ens ho reclamen. Creim que és una proposta molt interessant i la duim endavant.

Llavors, comentar que la població beneficiària d'aquesta targeta serà aproximadament de més de 36.000 usuaris, el que demostra que és necessària la posada en marxa aquesta targeta. Efectivament, no és cap privilegi, sinó que és un dret que tenen aquestes persones.

Simplement agrair de nou a tots el suport a aquesta iniciativa que consideram molt important.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Palau. Passam a la votació.

Queda aprovada per 12 vots a favor, cap vot en contra i cap abstenció.

Podem donar per aprovada per unanimitat la Proposició no de llei RGE núm. 2953/25.

2) Proposició no de llei RGE núm. 3866/25, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a la lleialtat del sistema sanitari públic envers l'educació pública.

Continuam la sessió i passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 3866/25, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a la lleialtat del sistema sanitari públic envers l'educació pública. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Bona, per un temps de cinc minuts.

EL SR. BONA I CASAS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, avui duim a debat una proposició no de llei que consideram que és fonamental per garantir la qualitat de la formació sanitària a les nostres illes i la transparència en la gestió de les pràctiques acadèmiques del sistema sanitari públic.

Com sabem, la formació dels nostres futurs professionals sanitaris depèn en gran mesura de la qualitat de les pràctiques clíniques que poden realitzar durant la seva etapa formativa, el nostre sistema sanitari públic ha estat històricament un pilar fonamental per a aquesta formació i ha garantit que les i els estudiants de la Universitat de les Illes Balears, l'única universitat pública del nostre territori, disposin dels recursos necessaris per a la seva preparació. No obstant això, recentment hem vist com s'ha signat un conveni entre l'ib-salut i el CESAG, una institució privada adscrita a la Universitat Pontificia de Comillas perquè els seus estudiants puguin fer pràctiques a hospitals i centres de salut públics.

Aquest conveni es va signar sense tenir en compte el que estableix el Reial Decret. 1558/1986, que indica clarament que un hospital universitari no pot estar vinculat a més d'una universitat per una mateixa titulació, tret de situacions excepcionals i amb el vistiplau de la universitat inicialment conveniada, en aquest cas, la UIB. No només s'ha ignorat aquest marc normatiu a l'hora de signar un conveni, sinó que el ib-salut va informar la UIB d'aquestes actuació a posteriori, quan el conveni ja estava signat, sense donar espai per a un debat previ ni garantir la transparència en l'adjudicació de places de pràctiques.

No tenim cap problema que l'estudiantat d'institucions privades puguin realitzar pràctiques del sistema públic, sempre i quan es garanteixi la prioritat del sistema educatiu públic a l'hora d'accedir a aquestes places de pràctiques públiques. I és que ens preocupa molt que l'acció d'aquest govern estigui encaminada cap a una competència entre el sistema educatiu públic i el privat per les places de pràctiques públiques, no només a nivell universitari, sinó també a nivell, per exemple, formació professional, i agafam com a exemple el cas de la Comunitat de Madrid, on fa un any els estudiants de cicles formatius a centres públics van anar a la vaga perquè centenars d'ells es varen quedar sense poder fer les pràctiques obligatòries per graduar-se, places que estaven copades per l'educació privada, que pagava els hospitals per a aquestes places de pràctiques. I aquesta tendència, fomentada pel Partit Popular de Madrid, consideram que no es pot traslladar sota cap concepte a les Illes Balears, malgrat sabem que el Partit Popular de qui està enamorat de les polítiques educatives i sanitàries és del Partit Popular de Madrid.

Per això avui demanam -i d'altres, efectivament, Sr. Castells. Per això avui demanam tres coses fonamentals: primer, garantir que les places de pràctiques sanitàries del sistema públic cobreixin, en primer lloc, les necessitats dels estudis de l'educació pública. Això és de justícia, consideram, per a la Universitat de les Illes Balears i per als seus estudiants, perquè ha d'existir una lleialtat del sistema sanitari públic envers l'educació pública. En segon lloc, assegurar la transparència en el nombre de places disponibles i en el seu

procediment d'adjudicació, fent públics tant els criteris com els resultats. I, en tercer lloc, fomentar la formació del professorat especialitzat en infermeria a les nostres illes, especialment a Menorca i Eivissa, amb mesures d'incentivació com programes de suport al doctorat i conciliació laboral.

Aquestes mesures considerem que no només són de justícia, sinó que són essencials per garantir una formació de qualitat i evitar que els recursos públics es destinin, de manera poc transparent, a benefici de centres privats en detriment de l'educació pública. Per tant, demanem un suport de tots els grups parlamentaris per garantir un sistema de pràctiques just, equitatiu i transparent.

Res més, moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Bona. En torn de fixació de posicions, tocaria la paraula al Grup VOX, que no ha comparegut, per tant, té la paraula el Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, la Sra. Carrió, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Moltes gràcies, presidenta. Bé, jo subscric totes i cadascuna de les reflexions i dels arguments exposats pel Sr. Bona. No els repetiré perquè em pareixen d'una claredat i d'una lògica absolutament aplastant. Li donarem suport òbviament, a aquesta PNL i, sobretot, vull fer un petit incís: que no juguen o no argumentem en un moment determinat que no vulguem que tots els professionals no puguin anar o no puguin tenir les millors pràctiques possibles, no?, o no puguin tenir l'oportunitat de formar-se el màxim possible, perquè, òbviament, tothom que estigui en els seus cabals vol que els professionals que l'atenen siguin els més preparats, els que millors coneixements tinguin, els que millors oportunitats de pràctiques hagin tingut. I, només faltaria, no? Vagi per dit, de qualque manera, vagi per dit perquè això és una obvietat.

Igual d'òbvia que l'exposició del Sr. Bona en el sentit de dir, només faltaria que els estudiants de la universitat pública quedassin fora en detriment d'alumnes que estiguin en pràctiques d'universitats privades, el sistema públic ha de blindar els seus serveis i ha de blindar les seves inversions, perquè és despesa de tots i és en benefici de tots.

Per tant, gràcies per presentar la iniciativa, Sr. Bona i Partit Socialista, i tindrà el suport de MÉS per Mallorca.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Carrió. Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr. Castells, per un temps de cinc minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, presidenta. Jo crec que l'exposició del Sr. Bona ha estat claríssima, no?, em sembla que ha dit que era just, jo diria que ho és, evidentment, però sobretot raonable. Raonable, primer perquè, segons sembla, s'ha actuat sense respectar el marc jurídic, la qual cosa, evidentment, targea vermella per

començar, no?, clar que un particular no respecti el marc jurídic és greu, però que qui no compleixi sigui l'administració, doncs ...vaja exemple estam predicant, no?, això d'una banda. Però deia que era raonable perquè em sembla que és raonable demanar un compromís de l'ib-salut, en primer lloc, amb l'adequació pública, i evidentment sense menystenir per a res la d'educació privada i la sanitat privada, existeixen, em sembla bé i evidentment tenen dret que els seus estudiants facin pràctiques, no?, però, lògicament, l'educació pública ha de garantir, en primer lloc, la bona preparació i, per tant, la possibilitat de fer pràctiques als estudiants dels centres públics.

I ara diré el perquè, però prèviament fem una reflexió: perquè els centres privats mouen cel i terra perquè els seus estudiants puguin fer pràctiques? Perquè costa trobar llocs per fer pràctiques, és a dir, hi ha un dèficit i, per tant, hi ha una lluita per poder col·locar els seus estudiants a fer pràctiques. Lògicament, tots els centres, i jo en això saben que jo no som anti sector privat, per res del món, òbviament, els centres d'educació privada, òbviament, si volen fer bé la seva feina procuren que els seus estudiants puguin anar a fer les pràctiques a centres sanitaris reconeguts, siguin públics o siguin privats.

Però, precisament, com que hi ha aquesta competència, aquesta lluita, a mi em sembla molt bé el plantejament de la proposició no de llei del compromís amb la sanitat pública i el compromís de l'ib-salut amb l'educació pública, no perquè sigui pública, sinó perquè és l'únic sistema que és universal i que hi té accés tothom. I és per això que, des del sistema públic, s'ha de prioritzar -i en aquest cas el sistema públic sanitari- s'ha de prioritzar l'educació pública, perquè és a la que tothom hi té accés en igualtat de condicions, i és per aquest motiu, no per discriminar la privada, en absolut. La privada té altres recursos, aquí es veu perfectament, a l'exposició de motius s'explica que ja hi ha en marxa concertar totes aquestes clíniques privades i que estiguin associades al CESAG perquè els alumnes del CESAG puguin fer les pràctiques allà.

Però insistesc, l'imperatiu que el compromís de l'ib-salut en primer lloc sigui amb l'educació pública i, en aquest cas, amb la UIB, deriva del fet que l'únic lloc on es pot estudiar infermeria i totes les professions connexes de forma universal, a la que hi pot accedir tothom en plena igualtat, és a la UIB. I és per això que crec que és totalment just, com deia el Sr. Bona i, a més, raonable, votar a favor d'aquesta proposició no de llei.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Borrás, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, vicepresidenta, bona tarda, diputades i diputats. La veritat és que no sé molt bé per on començar, crec que aquí hi ha una raó fonamental i és que tenim un dèficit d'infermeres i els darrers cinc anys han sortit 700 infermeres a la Universitat pública i necessitam formar infermeres, perquè no en vendran de la península. Això per una part.

Per una altra part, tenim un conveni que ens demana en circumstàncies excepcionals si els podem donar pràctiques. I jo crec que això ho hem d'assegurar.

Però el més important de tot, que crec que s'ha de tenir en compte, és que..., -jo no ho he entès molt bé, l'he haguda de llegir un parell de vegades la proposició no de llei, perquè crec que no té molt a veure el principi amb els tres punts, sobretot finals, crec que té només amb el punt 1 relació directa-, però, bé, el més important de tot és que la UIB, la Universitat d'Infermeria i Fisioteràpia d'aquí, no té un hospital. I com que no té un hospital, el sistema públic li ha de donar hospitals perquè facin pràctiques, això d'entrada, això per a mi és el més important. La UIB no té hospitals, per tant, el sistema públic l'ha de dotar d'hospitals perquè puguin fer pràctiques, perquè el sistema sanitari o perquè els estudiants de sanitat, tant d'FP com els de grau, necessiten fer pràctiques, necessiten fer moltes pràctiques. Això per a mi és importantíssim.

Després passam a un Reial Decret del 1986, en el 1986 aquí teníem Son Dureta, Son Dureta que devia tenir 500 llits, no teníem Manacor, no teníem Son Llätzer, no teníem Inca, no tenien cap hospital, aquí hi havia Son Dureta, l'Hospital General i el Joan March, i aquí s'acabava. I encara el 1981 es va inaugurar el primer centre de salut.

Què volem? Volem infermeres i volem infermeres ben formades. On es poden formar bé, sobretot a l'hora d'Atenció Primària? L'atenció hospitalària, els hospitals privats la poden donar exactament igual o molt semblant als públics, però als centres de salut, l'atenció primària i l'atenció comunitària no és igual, el sistema públic ofereix unes prestacions que no pot oferir mai el sistema privat, perquè no tenen atenció comunitària i perquè els falten moltes altres coses. Saben molt bé els pediatres privats què és el Programa Nin Sa, però, tal vegada tenir una persona de pràctiques devora no és exactament igual el sistema públic que el privat. Per tant, se'ls ha d'oferir això.

I jo crec que, davant d'una evidència, que és que necessitam infermeres i que les necessitam ben formades, perquè el dia que qualsevol de nosaltres estigui a un llit, no demanarà: *¿tú dónde te formaste, en el CESAG, con las monjitas, o en la UIB con los...?* no ho sé, no ho demanarem, el que voldrem és que sigui empàtica, humana i que ens tracti bé.

Per tant, crec que és molt important que donem..., li donaré suport, llevat del segon punt, que m'agradaria en el segon i el tercer punt, en què hem d'instar el Govern, no hem d'instar el Govern, sinó que hem d'instar la UIB, però crec que és important tenir això molt clar i que quedi en acta que el que necessitam són infermeres i infermeres ben formades.

I és clar que sí, que les primeres places o totes les places, s'ha de garantir que les infermeres, infermeria, fisioteràpia i medicina puguin anar al sistema públic, és clar que sí, però que si sobren tres places per ordre, com sigui, per ordre de notes, per ordre del que sigui, puguin anar als nostres hospitals, crec que és de justícia. I el que m'agradaria que canviessin és en lloc d'"instar el Govern", "instar la UIB", al segon i al tercer punt, i els donaríem suport. Moltíssimes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Borrás. En torn de contradiccions, té la paraula el Sr. Bona, per un temps de cinc minuts.

EL SR. BONA I CASAS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, primerament, vull agrair el suport dels diferents grups parlamentaris.

Respecte dels comentaris de la Sra. Borrás, voldria remarcar, Son Espases és hospital universitari, per tant, la UIB té hospital actualment, i vostè, efectivament, aquí es fa referència a un Reial Decret de l'any 1986, una normativa estatal, no normativa a nivell de Balears, per tant, una normativa que no té en ment, en el moment que es fa, quins hospitals hi ha o deixa d'haver a Balears.

Vostè no acaba d'entendre el segon punt, per tant, em veig obligat a explicar exactament com va anar la negociació entre el Govern i la Universitat quan se'ls va anar a demanar permís *a posteriori* d'haver signat el conveni. Se li diu: hi ha tantes places, quantes en necessites? I dius: ah, mira, és que aquí, en concret, igual en necessitaria 4, només n'hi ha 3, i un director de l'ib-salut diu: bé, si fa falta, en puc crear una altra. És clar, llavors la Universitat diu: bé, idò, quantes en tens? Perquè si no és públic i no es publica enlloc quantes places hi ha, com podem saber si realment només donen les places sobrants al centre privat, si no hi ha cap llista on s'expliqui quines places de bon començament són les que estan disponibles? Per això, s'ha d'instar el Govern, qui reparteixi les places per fer les pràctiques és la UIB, sí, però en base a les places que li dona disponibles el Govern, si el Govern es guarda davall de l'estora quantes places hi ha, *y dónde está la bolita*, és clar.

Per això demanam aquí que es faci un procés transparent i, òbviament, s'ha d'instar el Govern.

Hem vist que hi ha un grup parlamentari que li preocupa que limitar l'accés als centres privats de les pràctiques clíniques pugui afectar la formació d'infermers i infermeres, perquè ens falten infermers i infermeres. El problema no és l'existència d'una facultat privada en si, sinó que consideram que el nostre sistema sanitari públic no es pot convertir en un recurs privatitzat sense garanties ni control, i que si realment preocupa la manca de professionals sanitaris hem de començar a enfortir la Universitat i dotar-la de professorat suficient i garantir que els estudiants d'universitat pública tenen accés prioritari a les pràctiques.

La manca de professionals d'infermeria a les Balears és un fet. I a tot això li hem de sumar que, segons el sindicat SATSE, aquest passat mes de gener 30 infermeres varen abandonar les nostres illes, una cada dia. Per tant, si en falten..., en falten i, a més, les que tenim se'n van, o sigui, no és que no vendran de la península, Sra. Borrás, sinó que se'n van les que hi ha aquí.

I davant d'això, efectivament, una opció òbvia és augmentar les places d'infermeria de la UIB. I qualcú igual es demana per què no hi ha un punt d'acord on hem instat això, que seria una solució molt òbvia. I això ajudarà a explicar també la resta de punts que la Sra. Borrás ha considerat que no tenien connexió.

Bé, perquè per augmentar les places d'infermeria hi ha dos factors limitants: un és el que esmentava el Sr. Castells, que és la quantitat de places de pràctiques sanitàries que es poden oferir. En aquest sentit, el que ha passat a Balears és que arriba una empresa privada que tira la porta a terra i diu que oferirà places d'estudis d'infermeria, però que no te preocupis que té un conveni amb la sanitat privada i que les pràctiques les faran allà. Però, és clar, les pràctiques a Atenció Primària és molt complicat que les puguin fer a la sanitat privada, i quan arriba aquest moment, demanen l'ajuda de la sanitat pública.

Però tot això sense abans d'iniciar els estudis, haver demanat si hi hauria places suficients a la sanitat pública per a tothom. I tot això consideram que pot esdevenir un problema molt ràpidament, perquè poden començar a sortir universitats com a bolets i tothom anar demanant i, és clar, si el sistema públic no és capaç d'absorbir-ho, doncs, com s'ha vist a Madrid, després hi ha un problema.

I el segon factor limitant, i aquí vénen els altres punts, és el professorat. Però aquest cas, això és un factor limitant especialment en el cas de l'educació pública, i explicaré perquè. El professorat de la universitat pública passa per un procés previ d'acreditació on acreditada que té els mèrits suficients per ser professorat universitari. Això no és així amb la majoria del professorat de les universitats privades, al qual no se li exigeix, per tant, el mateix nivell, i en els casos de professorat d'universitat privada que si han passat per un procés d'acreditació, aquesta no arriba al nivell d'exigència del professorat funcionari d'una universitat pública, sinó que únicament s'equiparen al professorat laboral.

Això vol dir que una universitat privada o centre adscrit ho té prou més senzill que una universitat pública per aconseguir professorat, malgrat sigui a base de tenir personal menys qualificat. Per tant, la manca de professorat a la UIB és una realitat que creiem que hem d'abordar urgentment i no podem permetre que la docència d'infermeria depengui de professorat insuficient i sobrecarregat, i si volem una infermeria forta hem d'invertir en la seva formació i garantir programes de suport per al seu desenvolupament acadèmic i professional.

I consideram que aquesta PNL és una aposta clara per la defensa, sobretot de l'educació pública, la transparència i la bona gestió dels recursos públics, i per això demanam el vot favorable de tots els grups parlamentaris per garantir un sistema sanitari educatiu just i eficient.

Res més, moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Bona. Algun grup demana votació separada o podem votar...?

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Volem votació separada dels 1 i 4 i dels 2 i 3.

LA SRA. PRESIDENTA:

Quin és el punt que vol votar separatament?

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Tots en dues votacions.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Idò passam a la votació dels punts 1 i 4.

12 vots a favor, cap en contra, cap abstenció.

I ara la votació dels punts 2 i 3.

6 vots a favor, 6 en contra. Repetim la votació.

6 vots a favor, 6 en contra. Tornam a repetir la votació per darrera vegada.

6 vots a favor, 6 en contra.

Idò la votació dels punts 2 i 3 passaria a plenari, i queden aprovats els punts 1 i 4 de la Proposició no de llei RGE núm. 3866/25.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
